

تداوم زندگی با خودمراقبتی در پیشگیری از مسمومیت با مونواکسید کربن

فاطمه عباسی

کارشناس سلامت کودکان
دانشگاه علوم پزشکی زنجان

همه ما می‌خواهیم فرزندان سالم داشته باشیم و به آن‌ها کمک کنیم تا با حداکثر توانایی خود زندگی کنند. سوانح و حوادث، از علل اصلی معلولیت و مرگ در کودکان بالای یکسال است. هر سال تعداد زیادی کودک در داخل خانه و اطراف آن دچار حوادثی می‌شوند که عمدتاً نیازمند دریافت خدمات پزشکی هستند. اغلب اوقات پس از بروز آسیب به فکر پیشگیری می‌افتیم و پیشگیری از آسیب‌های کودکان مسؤلیت بزرگی است، خوشبختانه والدین می‌توانند نقش کلیدی در محافظت از کودکان دل‌بندشان داشته باشند. در این راستا لازم است آموزش پیشگیری از حوادث کودکان به والدین را در اولویت قرار داده و در این امر مهم اهتمام بیشتری داشته باشیم. در ادامه سناریوی مرگ کودکی، به عنوان درس آموخته و ارایه آموزش‌های مداوم و مؤثر به والدین ارایه می‌شود. همانگونه

سناریوی مرگ کودک

مطالب آموزشی که توسط شما همکاران گرامی به والدین ارایه می‌شود می‌تواند زندگی کودکان بی‌گناه و معصوم را نجات دهد.

که می‌دانید مطالب آموزشی که توسط شما همکاران گرامی به والدین ارایه می‌شود می‌تواند زندگی کودکان بی‌گناه و معصوم را نجات دهد و زمان انجام مراقبت کودکان فرصت مناسبی برای این آموزش‌ها است.

ما چرا چه بود؟

این بار فقر و معضلات اجتماعی و ناآگاهی والدین و مراقبان دست به دست هم دادند تا جان پسر بچه معصوم ۴ ساله‌ای گرفته شود و دل هر شنونده‌ای را به درد آورد. پدر کودک اعتیاد به مواد مخدر داشته و به وظایف پدری متعهد نبوده است، به ناچار مادر با کار در آرایشگاه مخارج خانواده را تأمین می‌کرد. از طرف دیگر به علت عدم توانایی در نگهداری از دو فرزند، مراقبت از فرزند اول را به پدر بزرگ و مادر بزرگ سپرده بود. آن‌ها در خانه‌ای زندگی می‌کردند که به دلیل ناامن بودن وضعیت لوله کشی گاز ساختمان، کارشناسان شرکت گاز، لوله‌کشی را تأیید نکرده و در نتیجه به شکل غیرقانونی و غیر اصولی از گاز خانه همسایه استفاده می‌کردند. در یکی از شب‌های آذرماه سال ۹۹ به دلیل سوختن ناقص گاز بخاری و نبود دریچه و لوله خروج گاز مونوکسید کربن، همه اعضای خانواده اعم از پدر بزرگ و مادر بزرگ و کودک دچار مسمومیت شده و فوت کردند. ظهر روز بعد همسایگان متوجه فوت خانواده شده و با اورژانس تماس گرفتند.

برخی از نکات مربوط به پیشگیری از مسمومیت

در کودکان

مواد مختلفی از جمله داروها شامل داروهای تجویز شده از طرف پزشک و داروهای بدون نسخه موجود در منزل،

محصولات شوینده و پاک‌کننده مانند پاک‌کننده‌های اجاق گاز، دستشویی، حمام و... گیاهان سمی مثل برخی گل‌های آپارتمانی، برخی مواد آرایشی، سموم کشاورزی، حشره‌کش‌ها، قرص برنج و مرگ موش، شربت متادون تجویز شده برای ترک اعتیاد بزرگسالان، گاز مونوکسید کربن ناشی از سوخت ناقص گاز در بخاری و آبگرمکن و... منجر به مسمومیت کودکان می‌شوند.

برای پیشگیری از مسمومیت کودکان، آموزش نحوه پیشگیری از مسمومیت به والدین و مراقبان کودکان در زمان مراقبت‌های روتین در خانه‌های بهداشت و پایگاه‌ها و مراکز جامع سلامت و همچنین در رسانه‌های جمعی ضرورت دارد.

توصیه‌هایی برای پیشگیری از مسمومیت کودکان

- برای پیشگیری از مسمومیت با مونوکسید کربن، نکات ایمنی مربوط به لوله کشی گاز و وسایل گازسوز در منزل را رعایت کنید.
- مواد شیمیایی خانگی، محصولات تمیزکننده و شوینده و مواد سمی را در کابینت قفل دار نگهدارید.
- مواد شیمیایی مذکور، داروها (شربت متادون و سایر داروها)، سموم و... را در ظروف دارای درپوش مقاوم در برابر کودک نگهداری کنید. هرگز آن‌ها را از ظروف اصلی خود به ظروف دیگر مانند لیوان یا شیشه نوشابه منتقل نکنید، چون ممکن است کودکان به اشتباه آن را بنوشند.
- از نگهداری گل‌های آپارتمانی و گیاهان سمی در منزل خودداری کرده و روی خاک گلدان را با درپوش مناسب مثل ورق پلاستیکی، یونولیت و... بیوشانید.
- در صورت استفاده از سم مرگ موش در منزل مراقب کودکان باشید تا ناخواسته مواد غذایی آلوده به سم را مصرف نکنند.
- هرگز مواد سفیدکننده و جرم‌گیرها را با هم استفاده نکنید، چون گاز کلر تولید می‌شود که بسیار خطرناک است.
- در زمان سمپاشی درختان و گیاهان در حیاط منزل و باغ، مراقب کودکان باشید که در تماس با برگ و میوه آلوده به سم قرار نگیرند.